

Konferencia az ipari kender termelésének megújítási lehetőségeiről

„Az ipari kenderre épülő gazdaság létrehozásának lehetősége Magyarországon és a Kárpát-medencében” címmel rendezett konferenciát a Nemzetstratégiai Kutatóintézet február 5-én az Országházban.

Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke egyebek között arról beszélt, hogy a történelmi Magyarországon az ipari kendertermesztés fénykorában – a XIX. század utolsó negyedében – mintegy 82 ezer hektáron termesztették a növényt, nagyobb területen, mint 2010-ben az egész világon, ami mindössze 60–70 ezer hektárt tett ki.

Nagy István, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) parlamenti államtitkára azt hangsúlyozta, hogy a megújuló természeti erőforrásokban gazdag Magyarországon a növénytermesztés a gazdaságfejlesztés alapja. Hozzátette, hogy az új technológiai eljárások alkalmazását ötvözni kell a hagyományos termelési régiók kedvező adottságaival. Ennek pedig egyik kiváló eszköze lehet a rostkender termesztés, hiszen egykor Magyarországon állították elő a világ legjobb minőségű rostkender vetőmagját. A rostkender újbóli meghonosítását több szempontból is kulcsfontosságúnak nevezte az államtitkár a magyar vidék számára. Hangsúlyozta, hogy az ipari kender termesztése mellett számos érv szól: gyorsan növő, nagy terméshozamot produkáló, sokoldalúan feldolgozható növény. A fejlesztés irányai közé sorolta például a fajták nemesítését, a biológiai alapok megőrzését és fejlesztését, továbbá a meglévő fajták fenntartását, a vetőmag előállítását, az alkalmazási lehetőségek bővítését, valamint a már kialakult termelési megoldások elterjesztését. Felidézte, a magyar kendernemesítők a világ élvonalába tartoztak, a Kompolti kender a világ legjobb fajtái között tartják számon. Ennek ellenére a kender

Kender ültetvény

mégis kiszorult a magyar mezőgazdaságból, 2007-ben a rostkender termesztése megszűnt az országban. A kenderipart éppen akkor számolták fel, amikor Nyugat-Európában újra felfedezték a rostkender az 1990-es években. A rostkender manapság számos iparág fontos alapanyaga: így sok biomaszt termel, ezért energia előállításra is alkalmas, emellett becslések

szerint a kenderből előállítható termékek száma mintegy 25 ezer.

A rostkender ágazat fejlesztésének akadályai között említette az államtitkár, hogy a betakarítást és cséplést kizárólag kézzel végzik, ami speciális szakértelmet igényel a vállalkozó gazdáktól. Erre a munkára ma már alig lehet vállalkozót találni. A gépi betakarítási technológia kiforratlan, egyelőre nem tudja megoldani a rostkender biológiájából adódó nehézségeket. Jelezte, hogy az ipari kenderre épülő gazdaság létrehozásában fontos feladat többek között, hogy korszerűsítsék a betakarítási és feldolgozási technológiákat. Célzott programok keltenek a termelésben és a feldolgozásban egyaránt, elősegítve a foglalkoztatás növelését is.

Feldman Zsolt, az FM agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára arról beszélt, hogy a minisztérium a jogi háttér megerősítésével is ösztönözni kívánja a rostkender termesztését. Kis Miklós Zsolt, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkára pedig arra mutatott rá, hogy több támogatási forrásból is finanszírozható az ipari kender termelésére alapuló gazdasági tevékenység, például a Vidékfejlesztési Programból (VP), illetve a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból (GINOP).

Forrás: MTI

<http://www.nski.hu/konferencia-az-ipari-kender-termeles-megujitasarol-a-karpat-medenceben.html>

Naturtex márkaüzlet nyílt

A Naturtex Kft. hivatalosan is megnyitotta budapesti referencia üzletét, amely méltó helyet foglal el az ötcsillagos, eklektikus stílusú New York Palotában, a Boscolo Budapest Hotelben.

A Nagykörút impozáns épületének homlokzata csodás fényárba borult a márkaüzlet megnyitójának napján. A vendégek az elegáns üzlet luxus minőségű, külföldön már ismert és elismert N exclusive termékcsalád tag-

jait csodálhatták meg. A márka az „ötcsillagos” alvás legmagasabb kategóriáját képviseli világszerte. Az N exclusive a legkiválóbb alapanyagokat, a lágy selymet, a magasfényű jacquard-szővetet, magyar pelyhet és tollat, a kasmírt és a luxus töltetként használt teveszőrt ötvözi termékeiben.

A Boscolo Budapest Hotel enteriőréhez igazodó, csodás kivitelezésű márkaüzlet a hét öt napján reggel 10 órától este 6-ig várja látogatóit.

Forrás: Sajtótájékoztató

Az EURATEX képviselőjének látogatása

A Textil- és Ruhagyártók Európai Szervezete, az EURATEX belgiumi (Brüsszel) székhellyel működő nonprofit szervezet, amely az európai textil- és ruhaipar képviselőjét látja el nemzetközi keretek között. Fő célja, hogy az Európai Unión belül olyan környezetet teremtsen, amely előmozdítja a textil- és ruházati termékek gyártásának fejlesztését. A szervezet az Európai Unió intézményeinek keretei között és a nemzetközi viszonylatban képviseli tagjainak érdekeit. Működési területén mintegy 174 ezer vállalat van (főleg kis- és közepes méretű vállalatok), amelyekben összesen 1,6 millió ember dolgozik.

Lutz Walter, az EURATEX K+F+I menedzsere, az Európai Technológiai Platform főtárgyára 2016. április 7-

8-án Budapestre látogatott és a Magyar Könnyűipari Szövetség szervezésében találkozott ágazatunk meghatározó szervezeteinek képviselőivel. A megbeszélés célja annak felmérése volt, hogyan tudna Magyarország bekapcsolódni az EURATEX

regionális innovációs tevékenységébe. A találkozó előzménye az volt, hogy az EURATEX meghirdette a textil- és ruházati ipar regionális együttműködésére vonatkozó programját.

Az Európai Technológia Platform főtárgyára hasznosnak ítélte az eszmecserét. Reméljük, hogy a jövőben sikerül bekapcsolódni hazai és nemzetközi szakmai (textil, ruha, kompozit, design stb.) hálózat szerveződésébe.

Forrás: Magyar Könnyűipari Szövetség

Az OEKO-TEX® Standard 100 új kritériumai

2016. április 1-jétől léptek hatályba az OEKO-TEX® Standard 100 új határérték előírásai.

Ismeretes, hogy az OEKO-TEX® Standard 100 határértékeket ír elő a textiltermékekben megőrzött idegen anyagok mennyisége számára, ezzel biztosítva, hogy az egészségre káros anyagok a textiliából ne kerülhessenek be az emberi szervezetbe.

Az új előírások a következő anyagokra terjednek ki:

- perfluoretilénezt vegyületek (újonnan felvett 3 vegyület),
- szerves ónvegyületek (tíz újonnan felvett vegyület),
- di-ciklohexilftalát (lágyszer),
- rovarirtószerek (hét újonnan felvett termék),
- di-klórozott fenolok,

- monoklórbenzol,
- policiklikus aromás szénhidrátok,
- nonilfenol, oktilfenol, nonilfenoletoxilátok,
- a IV. termékcsoporthoz (dekorációs célra használt lakástextiliák) előírja az UV-stabilizátorok megengedett új határértékeit,
- néhány színezékcsoportnál a vizsgálatok rákkelő hatást mutattak ki,
- a tiltott égésgátló anyagok listája három újabb vegyi anyaggal bővült.

A részletek az OEKO-TEX https://www.oeko-tex.com/de/press/newsroom/pressrelease_125952.html?excludeld=125952 internet címen található közleményben olvashatók.

Forrás: OEKO-TEX sajtóközlemény

Küzdelem a kórházi fertőzések ellen

Németországban évente 400–600 ezer kórházi fertőzés fordul elő, amelyek 20–30 %-a mikrobaellenes kikészítésű textiliák használatával elkerülhető lenne. A Hohenstein Intézetben „A mikrobaellenes textiliák viselkedése a tisztítás körülményei között” címmel kutatómunkát végeznek, amelynek célja annak megállapítása, hogyan hat az ipari mosás az ilyen termékek mikrobaellenes tulajdonságaira.

A vizsgálatok azt mutatják, hogy a korszerű eljárásokkal tisztított mikrobaellenes kikészítésű textiliák eb-

ből a szempontból nagyon hatékonyak: a baktériumokat elpusztítják, a vírusokat hatástalanítják, a gombák szaporodását megakadályozzák. A csíráztatás hatására jelentős befolyása van a szálak tulajdonságainak, a kikészítésnek és a mikrobaellenes hatóanyagoknak egyaránt. A kutatási eredményekből a kórházak és a mosodák számára fontos gyakorlati következtetéseket lehet levonni.

Forrás: Hohenstein sajtótájékoztató

http://www.hohenstein.de/de/inline/pressrelease_125568.xhtml?excludeld=125568

Háromezer éves szövetmaradványokra bukkantak

Az Izrael déli, sivatagi részén, Timnában folyó ásatások során olyan szövetmaradványok kerültek elő, amelyek eredetét a kutatók az i. e. 10. századra teszik. Timna régészeti szempontból páratlan helynek számít a Földközi-

tenger partvidékén, mert a rendkívüli szárazság megőrizte a szerves maradványokat, amelyek másutt elenyésztek volna. Ez az első alkalom, hogy Izraelben ép szövetdarabok kerültek elő ebből a korból. Még a legnevesebb ásatási

helyszíneken, Jeruzsálemben, Megidóban vagy Hácóban sem találtak szövetmaradványokat.

A mintegy száz szövetdarab legtöbbje birkagyapjúból készült, de van köztük olyan is, aminek anyaga kecskeszőr vagy len. A gyapjúból készült szöveteket keskeny színes csíkokkal díszítették, a kecskeszőr-szövetek színezetlenek. A színes fonalak készítésére növényi alapú festékekkel használtak. A régészek szerint ez a növényi alapú festékek használatának legkorábbi izraeli bizonyítéka.

A szövetmaradványok a Timnában dolgozó edomita rézbányászok ruházatából származnak. A textiliák nyersanyagát vagy magukat a ruhákat messzi vidékről szállíthatták Timnába, mert ezen a kietlen, száraz vidéken semmi nem él meg. A ruhamaradványokon kívül zsákok, sátrak és kötelek, a szamarak lovasására szolgáló egykori bőrnyergek maradványai, valamint számárcsontok is előkerültek. A köteleket pálmafák törzsének rostjaiból készítették.

Forrás: MTI

<http://mult-kor.hu/david-kiraly-korabol-szarmazo->

szövetdarabokat-találtak-izraelben-20160225

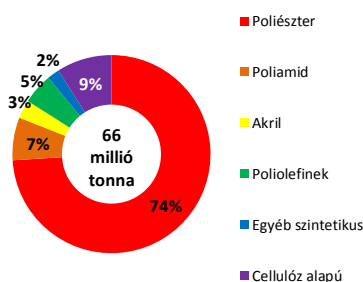
Az európai mesterségesszál-gyártás

A 2015 szeptemberében Dorbirnban megrendezett 54. Mesterséges szál kongresszuson bemutatott adatok szerint Európa elsősorban a jelentős innovációs tevékenységet igénylő speciális szálanyagok gyártása terén játszik vezető szerepet, amelyek már kisebb gyártási tételek is gazdaságosan gyárthatók. Európában a vállalatok többsége hatékonyan és rugalmasan működik, nagy gondot fordít a rendelkezésre álló erőforrások gazdaságos kihasználására és a környezetvédelemre, az itt gyártott termékek minősége és a szolgáltatás színvonala kiváló. Ennek ellenére szembe kell néznie néhány koc-

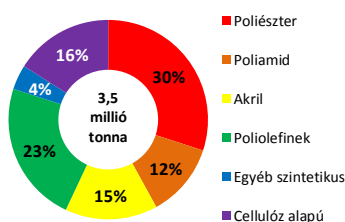
kázati tényezővel. A legnagyobb problémát a kapacitás túltengés és a főleg elhelyezése, a magas termelési költségek (nyersanyag, energia, munkaerő), a fenntarthatóság és a környezetvédelem védelmében hozott szabályok betartása jelenti. Európában az energiaköltségek magasabbak, mint bárhol másutt a világban, aminek okát főleg az adókban, a liberalizáció hiányában, a politikában és a környezetvédelmi előírásokban kell keresni.

Forrás: Chemical Fibres International, 2015. 4. sz.196. old.

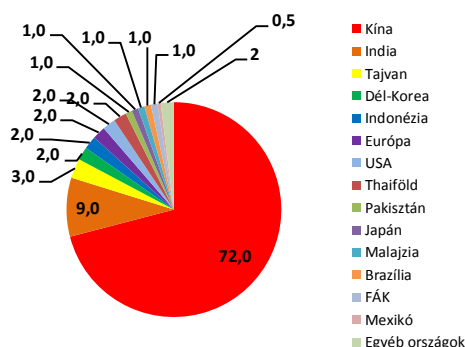
A világ mesterségesszál-termelése 2014

Európa mesterségesszál-termelése 2014

A poliészterszál-gyártási kapacitások megoszlása (2014)

Együttműködés a Lenzing és a Woolmark között

Együttműködési szerződést írt alá az osztrák Lenzing szálgyártó és a The Woolmark Company. A partnerek szerint szálaik, a cellulózalapú Tencel és a merinógyapjú keveréke ideális alapanyagot jelent a nagy értékű luxus termékekhez. A merinógyapjú, mint rendkívül finom, fényes felületű szál, hosszú ideje előkelő helyet foglal el a szálak között, a Tencel pedig jó nedvesség háztartást és a sima felületet biztosítja. A Tencel növényi, a gyapjú pedig állati eredetű szál. A keveré-

kükből készült anyagok újszerű esztétikát eredményeznek, és nagyon kellemes mikroklímát biztosítanak a viselő számára, mivel gyorsan abszorbeálják a vizgőzt. A keveréket eddig főleg kötöttárúban, azon belül is az ún. aktív (funkcionális) ruhadarabokban használták. Az új szezonban a szövetfejlesztésre helyezik a hangsúlyt.

Forrás: www.lenzing.com
(mk)

Újra új pamutfonodát létesítenek az Egyesült Királyságban

A brit Culimeta-Saveguard Ltd. jelenlegi fő területe a műszaki textiltermékek gyártása, köztük üvegszálak fonása. A cég most a legmodernebb gépparkot rendelte meg a Sauer Zinser cégtől, újonnan megnyitandó pamut fonodájához. A Zinser 351 2Impact FX kompakt fonógépen Nm 60 és annál finomabb fésült pamutfonalakat fognak gyártani.

A pamutfonás visszahozása Nagy-Britanniába a textilipar újraélesztésének része, amit a brit divatipar erőteljes fellendülése indított el. Nagy-Britanniában egy nagy kiskereskedelmi cég, az N Brown Group vezetésével indult el a National N Brown Textiles Growth Programme, a brit történelemben az első támogatási program a textilipar növekedése érdekében. A program-

hoz számos brit cég és állami, illetve helyi intézmény is csatlakozott. A 2013-ban elindított program első évében már 1600 állást és 115 tanulóhelyet teremtettek. Májig a program keretében 94 cég részesült 9 millió font értékű támogatásban, ami a privát szektor 30 milliós beruházásához jött hozzá.

A most elkészülő üzem Nagy-Britannia egyedüli pamutfonodája lesz 30 évvel az utolsó pamutfonoda bezárása után. Több mint 100 új munkahely létesül egy Viktória korabeli fonoda helyén, ahol a legújabb technológiával fognak luxus fonalakat gyártani mind a hazai, mind export piacokra.

Forrás: www.sauer.com
(mk)

Hírek térségünk textil- és ruhaiparáról

A női vállalkozókat támogatja az EBRD a Nyugat-Balkánon

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank *Women in Business* (Nők az üzleti életben) nevű programjában a Nyugat-Balkán női vállalkozóit támogatja finanszírozással és növekedési tanácsadással. Ennek keretében kap támogatást *Jasna Jovic*, akinek *Gloris Line* nevű cége Bosznia-Hercegovina legnagyobb zoknigyártója.

Litvániai gyapjúfonó cégben szerzett ellenőrzést az olasz Marzotto

Az ismert olasz textiltég, a Marzotto immár a harmadik kaunasi (Litvánia) céget tudhatja portfóliójában. 2016 januárjában kapta meg a litván versenyhivatal engedélyét ahhoz, hogy megvegye a litván gyapjúfonal gyártó cég, a Lietvilna részvényeinek 50%-át és ezzel a cég feletti teljes ellenőrzést.

Kínai hitelből korszerűsíti üzemét egy fehéroroszországi lenfeldolgozó üzem

A fehéroroszországi Orsha lenfeldolgozó üzem 51,8 millió dolláros, 15 éves futamidejű kölcsön felvételéről tárgyal az Export-Import Bank of China-val. A hitelből a 2015–2017-ben futó korszerűsítési projektjének második fázisát kívánják finanszírozni. Ebben a szakaszban a hosszúszerű len feldolgozását kívánják évi 4600 tonnáról 5300 tonnára növelni.

Térségünkkel is foglalkozik a Clean Clothes Campaign

Lengyelországban és Csehszlovákiában is folytatott vizsgálatokat a ruházati dolgozók munkaügyi helyzetének javításáért harcoló Clean Clothes Campaign nevű szervezet. A szervezet 1989-ben alakult. A szervezetnek 16 európai országban vannak tagszervezetei: szakszervezetek, civil szervezetek, amelyeknek fontosak a nők, a fogyasztók jogai, és amelyek céljai között szerepel a szegénység elleni harc. A szervezet célja a ruházati iparban dolgozók alapvető jogainak biztosítása a bérek és a munkakörülmények területén. A szervezet több mint 200 szervezettel dolgozik együtt a ruhaipari gyártásban fontos szerepet játszó országokban.

A lengyel és cseh ruházati üzemekben dolgozók alacsony bérekről, kötelező, gyakran ki nem fizetett túlmunkáról és rossz munkakörülményekről panaszkodtak. Ez a két ország a ruhaipari gyártás tekintetében magas minőségi színvonalú termékeivel versenyez, de fontos versenytényező a bérköltség is. Bár a lengyel és a cseh üzemek a legismertebb márkáknak dolgoznak, a munkások vagy a törvényes minimális bért, nettó 312 eurót (Lengyelország) ill. 390 eurót (Csehország), sőt időnként ennél kevesebbet keresnek.

Forrás: textilemedia.com
(mk)

Hírek a műszaki textíliák világából

145 000 tonna légszakszövet évente

Az autóiparban felhasznált textíliák 18%-át adják a légszák szövetek, amelyekből jelenleg világszerte 145 000 tonnát termelnek évente. Egyre többféle légszákot alkalmaznak a gépkocsikban: a gépkocsivezető és az utasok ülésénél levő légszákok mellett megjelentek

az oldal-légszákok, a függöny légszákok, a térd-légszákok, az övszákok és a biciklikre és motorkerékpárokra kifejlesztett légszákok. A korszerű légszákok 50 ezredmásodperc alatt felfúvódnak és egyre „okosabbá” válnak: a hatás beállítható az ütközés ereje és a védendő személy mérete szerint.

A piac folyamatosan bővül a sokféle új légszák alkalmazásának és annak az 2013-as USA rendelkezésnek köszönhetően, amely az új gépkocsikban kötelezővé teszi az oldal-légszákot. Az autóiparban a biztonsággal kapcsolatos termékek – így a légszákok – piaca is gyorsabban nő, mint maga az autók piaca.

A légszákot ma még döntően PA 6.6 fonalból készítik, de az utóbbi időben a poliészter bevezetésén is dolgoznak Európában és Észak-Amerikában. Észak-Amerikában 45 000 tonna légszákot gyártottak PA 6.6-ból és kb. 4000 tonnát poliészterből. Európában 33–35 ezer tonnát gyártanak, ezen belül nő a poliészter alapanyagúak választéka. Az előrejelzések szerint 2020-ig 12-13 ezer tonnára nőhet a poliészter felhasználása ezen a területen. A légszákfonalak szállítói Európában az Invista (Nagy-Britannia), a PHP (Németország), a Nexis (Szlovákia) és a Radici (Olaszország). A légszákokhoz felhasznált fonal finomsága az évek folyamán 770 dtex-ről mára néhány modellnél már 235 dtex-re csökkent.

Konferencia az autóülések területének innovációról

Innovative Seating néven 11-ik alkalommal került sor 2016. február 15–18. között az autóülésekkel foglalkozó konferenciára Düsseldorfban. Az autóülésekre esik az autó teljes bekerülési költségének 5–6%-a. Néhány a konferencia fő témáiból:

- a kényelem fokozása intelligens textiliákkal,
- az ülésekből kilépő illékony anyagok emissziójának csökkentése az autógyárak szigorú követelményeinek megfelelően,
- az ülések tömegének csökkentése a mechanikai és biztonsági tulajdonságok megőrzése mellett,
- új, innovatív anyagok és technikák alkalmazása.

Szövött műfű a lengyel Dywylan szőnyeggyárból

A 130 éves hagyománnyal büszkélkedő lengyel szőnyeggyár, a Dywylan S.A. saját szabadalma alapján

szövással gyárt műfűvet. Az utóbbi években már mintegy 500 000 m²-t szállított különböző stadionokba, a világ minden részére. Ennek nagyjából egy ötödét a német futballstadionokban alkalmazzák. Jelenleg a Tottenham új londoni stadionjába szállítják terméküket, és tárgyalásban vannak a katarai világbajnokság szervezőivel is. A műfüvek minősége az utóbbi időben sokat javult, az alkalmazott új eljárásnak köszönhetően a műfű kevésbé merev, a korábbinál kisebb sérülési kockázatot jelent. Mindennek eredményeképpen alkalmazása egyre szélesedik.

A Dywylan a műfű mellett hagyományos termékét, a gyapjuszőnyeget is gyártja. A céget 2000-ben privatizálták magánszemélyek.

Szénszál 100% megújuló nyersanyagból

Három svéd kutatóintézet – az Innventia, a Swerea és a KTH Royal Institute of Technology – 2014 óta dolgozik azon, hogy poliakrilnitril helyett a svéd erdőkben nagy mennyiségben található lignin felhasználásával gyártsanak szénszálat. A lignin a papír- és cellulózgyártás mellékterméke, így ez az eljárás nemcsak a fenntarthatóság, hanem a költségek szempontjából is nagy előnyöket jelenthet. 2016. februári sajtóközleményben számoltak be arról, hogy elkészítették az első kisméretű autómódellet, amelynek tetőlemezét a ligninalapú szénszállal erősített kompozitból állították elő. Ugyanez a szénszál használható a gépkocsi akkumulátorokban az elektróda anyagaként is.

Világkonferencia a 3D textilekről és azok alkalmazásairól

2016. szeptember 8–9-én már hetedik alkalommal rendeznek nemzetközi konferenciát a 3D textilekről és azok alkalmazásairól. A színhely ezúttal Franciaországban, Roubaix-ban lesz, az ottani École Nationale Supérieure des Arts et Industries Textiles (ENSAIT) főiskola rendezésében. Bővebb információ a főiskola honlapján: <http://3dfabrics.ensait.fr>.

Forrás: www.textilmedia.com,
www.innovationintextiles.com
(mk)